

ประโยค ป.ธ. ๘
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๘

๑. ส่วน โอกาสปรักปปี พึงทราบอย่างนี้ ๆ ภิกษุโสดบางรูปใน
พระศาสนานี้ เข้าไปยังพื้นที่ของผู้อื่น หรือเรือนของตระกูล หรือโรงงาน
ในป่า นั่งเจรจาปราศัยในที่นั้น พลงงำเรื่องคูบริหารที่อยากได้บางอย่าง ๆ
ก็แล เมื่อมอง(ผ่าน ๆ)พบแล้ว จึงทำการกำหนดหมายด้วยอำนาจสถานที่มี
ประตุ หน้า मुख ภายใต้อปราสาท บริเวณ ชุ่มประตุ และโคนไม้เป็นต้น
แล้วกำหนดหมาย(ไว้ในใจ)ว่า ถ้าพวกเจ้าของจักเห็นเราในระหว่างนี้ เราจะ
ทำที่เป็นหีบเพื่อต้องการจะดูเที่ยวไป จักคืนให้แก่เขาเหล่านั้นแหละ
หากพวกเขามองไม่เห็น ก็จะเอาไปเลย ๆ พอเธอฉวยเอาทรัพย์นั้นล่องเลย
แดนกำหนดที่หมายไว้ไป เป็นปาราชิก ๆ ถ้าเธอกำหนดหมายแดนอุปจารไว้
เดินมุ่งหน้าตรงไปทางนั้นเอง พลงงมนสิการพระกรรมฐานเป็นต้นก็ดี ใจลอย
ก็ดี ล่องแดนอุปจารไป ด้วยทั้งมิได้(ตั้ง)สติ เป็นกัณทไทย ๆ แม้ถ้าเธอไป
ถึงที่นั้นแล้ว โจรก็ดี ช้างก็ดี เนื้อร้ายก็ดี เมฆก้อนใหญ่ก็ดี ตั้งขึ้น และเธอรืบ
ผ่านสถานที่นั้นไปทันที เพราะใครจะพ้นไปจากอันตรายเครื่องเข้าไปประทุษร้าย
นั้น เป็นกัณทไทยเหมือนกัน ๆ แต่ในเรื่องนี้ อาจารย์บางพวกกล่าวว่า
เพราะในเบื้องต้นนั้นแล เธอถือเอาด้วยโดยจิต ฉะนั้น จึงรักษาไม่ได้ จัดเป็น
อวหารแท้ ๆ นัยอันมาในมหาอฏฐกถาเพียงเท่านั้นก่อน ๆ ส่วนในมหาปัจจรี
ท่านกล่าวไว้ว่า แม้ถ้าเธอรูปนั้น ขึ้นช้าง หรือขี่ม้า ภายในเขตกำหนด
ยังมีได้ไสช้าง ควมม้านั้นไปเอง ทั้งยังมีได้ใช้ผู้อื่นให้ไสช้าง ควมม้าไป
แม้เมื่อล่องเลยแดนกำหนดไป ย่อมไม่เป็นปาราชิก เป็นเพียงกัณทไทย
เท่านั้น ๆ ในข้อกำหนด(ปรักปปี) ทั้ง ๒ นั้น ข้อกำหนดนี้ใด ที่เป็นไปว่า
ถ้าพวกเจ้าของจักเห็นเราในระหว่างนี้ เราจักทำที่เป็นหีบเพื่อต้องการจะดู
เที่ยวไป จักคืนให้แก่เขาเหล่านั้นเอง นี้ ชื่อว่า โอกาสปรักปปี ๆ อวหาร
ของภิกษุผู้กำหนดแล้วถือเอาด้วยอำนาจแห่งการกำหนดทั้ง ๒ เหล่านี้
ดังพรรณนามาฉะนี้ พึงทราบว่า ชื่อว่าปรักปปีวหาร ๆ

๒. ส่วน การปกปิดแล้วจึงลักเอาไป ชื่อว่า ปฏิจันนาวหาร ฯ
 ปฏิจันนาวหารนั้น พึงทราบอย่างนี้ ฯ ก็ ภิกษุใดเมื่อพวกมนุษย์กำลังเล่น
 กีฬาอยู่ หรือกำลังเดินเข้าไป ในสถานที่ทั้งหลายมีสวนเป็นต้น เห็นเครื่องประดับ
 ที่เขาถอดวางไว้ คิดว่า ถ้าเราก็มลงหยิบ พวกมนุษย์ก็จะสงสัยว่า พระหิบบ
 อะไร จำเราได้ ก็จะพึงทำร้ายเรา จึงเอาฝุ่นกลบ หรือเอาใบไม้ปกปิดไว้
 ด้วยกำหนดหมายไว้ในใจว่า จักมาหยิบเอาภายหลัง เพียงเท่านั้น เธอยังไม่มี
 การยกสิ่งของขึ้น เพราะเหตุนั้น จึงยังไม่เป็นอาหกรก่อน ฯ แต่ เมื่อใด พวก
 มนุษย์เหล่านั้น ประสงค์จะเข้าไปภายในบ้าน แม้ค้นหาของสิ่งนั้น ก็ไม่พบ
 จึงคิดว่า บัดนี้ คำมีดแล้ว พรงนี้ น่าจรรู้ ดั่งนี้ แล้วไปทั้งที่มีความอาลัยอยู่
 นั้นแล ครั้งนั้น เมื่อเธอยกของสิ่งนั้นขึ้น เป็นปาราชิก ในขณะที่ยก ฯ แต่ใน
 เวลาที่กลบของไว้นั้นแล เมื่อเธอหยิบด้วยความสำคัญว่าเป็นของตนว่า นี้
 ของของเรา หรือด้วยความสำคัญว่าเป็นของบังสุกุลว่า บัดนี้ มนุษย์เหล่านั้นไป
 แล้ว ของสิ่งนี้ พวกเขาทิ้งแล้ว เป็นภิกขาไทย ฯ ครั้นเมื่อพวกมนุษย์เหล่านั้น
 มาในวันที่สอง ตรวจค้นดูแล้ว หาไม่พบ จึงถอดใจ กลับไป สิ่งของที่เธอ
 หยิบเอาไว้ ก็เป็นภิกขาไทยเหมือนกัน ฯ เพราะเหตุไร ฯ เพราะพวกเขาหา
 ของไม่พบ เพราะความพยายามของภิกษุนั้น ฯ อนึ่ง ภิกษุใด พบเห็นสิ่งของ
 เห็นปานนั้นซึ่งตั้งอยู่ในที่เดิมนั้นแล มิได้ปกปิดไว้ มิได้ยจิต(เพียงแต่) เอาเท้า
 เหยียบไว้แล้วเสือกเข้าไปในเปลือกถมหรือในทราย พอเธอเสือกเข้าไปเรียบร้อย
 แล้วเท่านั้น ก็เป็นปาราชิก(ทันที) ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๘

แปล ไทยเป็นมคธ

๑. โอกาสปรักปโป ปน เอรุ เวทิตพุโพ ฯ อิเรกจูใจ โลลภิกขุ
 ปรปริเวณิ วา กุลฆริ วา อรณฺเณ กมฺมนุตสาถิ วา ปวิสิตฺวา ตตฺถ
 กถาสลฺลาเปน นิสินฺโน กิลฺจ โลกเนยฺยํ ปริกฺขารุ โอลฺเกติ ฯ โอลฺเกนฺโต
 จ ปน ทิสฺวา ทวารปฺปมุขเหตุสาปาสาทปริเวณทวารโกฏฺฐกรุกฺขมฺลาทิวเสน
 ปริกฺเขทฺถ กตฺวา สเจ มํ เอตฺถนฺตเร ปสฺสิสฺสสนฺติ ทฏฺฐกามตาย คเหตุวา
 วิจฺรณฺโต วิย เอเตสฺสเยว ทสฺสามิ โน เจ ปสฺสิสฺสสนฺติ หริสฺสามิตี
 ปริกฺกเปติ ฯ ตสฺเสตํ อาทาย ปริกฺกปิตฺตปริกฺเขทฺถ อติกฺกนฺตมตฺเต ปาราชิกํ ฯ
 สเจ อุปจารสีมํ ปริกฺกเปติ ตทภิกฺขุโขว กจฺจนฺโต กมฺมฏฺฐานาทีนิ
 มนฺสิ กโรนฺโต วา อณฺณาวีหิตฺวา วา อสฺติยา อุปจารสีมํ อติกฺกมฺติ ภูณฺฑเทยฺยํ ฯ
 อถาปีสฺส ตํ จานํ ปตฺตสฺส โจโร วา หตฺถิ วา วาพฺมิโก วา มหามเฆ วา
 อุฏฺฐหฺติ โส จ ตมฺหา อุปทฺทวา มุจฺจิตฺกมฺยตาย สหฺสา ตํ จานํ อติกฺกมฺติ
 ภูณฺฑเทยฺยเมว ฯ เกจิ ปเนตฺถ ยสฺมา มฺลิว เถยฺยจิตฺเตน คหิตํ ตสฺมา น
 รกฺขติ อวหาโรเขวติ วทฺนฺติ ฯ อัยฺย ตาว มหาวุฏฺฐกถานโย ฯ มหาปจฺจริยํ
 ปน สเจปี โส อนุโตปริกฺเขทฺเท หตฺถิ วา อสฺสํ วา อภิรุหิตฺวา ตํ เนว
 ปาเชติ น ปาชาเปติ ปริกฺเขทฺเท อติกฺกนฺตเปปี ปาราชิกํ นตฺถิ ภูณฺฑเทยฺยเมวาทิ
 วุตฺตํ ฯ ตตฺถ ยวายํ สเจ มํ เอตฺถนฺตเร ปสฺสิสฺสสนฺติ ทฏฺฐกามตาย คเหตุวา
 วิจฺรณฺโต วิย เอเตสฺสเยว ทสฺสามิตี ปวตฺโต ปริกฺกปโป อัยฺย โอกาสปรักปโป
 นาม ฯ เอวมิเมสฺส ทฺวินฺนมฺปิ ปริกฺกปฺปานํ วเสน ปริกฺกเปตฺวา คณฺหโต
 อวหาโร ปริกฺกปฺปาวหาโรติ เวทิตพุโพ ฯ

๒. ปฏิจฺญาเทตฺวา ปน อวหรณฺํ ปฏิจฺจนฺนาวหาโร ฯ โส เอรุ
 เวทิตพุโพ ฯ โย ปน ภิกฺขุ มนฺุสฺसानํ อุยฺยานาทีสุ กิพนฺดานํ วา ปวิสฺนฺดานํ
 วา มุญฺจิตฺวา จปีตํ อลงฺการภณฺฑํ ทิสฺวา สเจ โอนมิตฺวา คณฺหิสฺสามิ
 ก็ สมโณ คณฺหาตีติ มํ ชานิตฺวา วิเหเจยฺยุนฺติ ปัสฺสนา วา ปณฺเณน วา

ปฏิจฺฉาเทติ ปจฺฉา คณฺหิตฺสสามีติ ตสฺส เอตฺตาวตา อุทฺธโร นตฺถิติ น
 ตาว อวหาโร โหติ ฯ ยทา ปน เต มนุสฺสา อนฺโตคามํ ปวิสิตฺตวามม
 ตํ ภณฺท์ วิจฺฉินฺนตาปี อปฺสฺสิตฺตวา อิทานิ อนฺธกาโร เสว ชานิสฺสามาติ
 สาลยาเอว คตา โหนฺติ อถสฺส ตํ อุทฺธโรโต อุทฺธาระ ปาราชิกํ ฯ
 ปฏิจฺฉนฺนกาเลเยว มม สนฺตกนฺติ สกสณฺณาย วา คตา ทานิ เต เตหิ ฉทฺทิตํ
 ภณฺท์ อิทนฺติ ปฺสฺสูกุลสณฺณาย วา คณฺหนตฺสส ปน ภณฺทเทยฺยํ ฯ เตสุ
 ทฺตियทิวเส อากนฺตฺวา วิจฺฉินฺตฺวา อทิสฺวา ชฺรณฺิกุเขปํ กตฺวา กเตสฺสปี คหิตํ
 ภณฺทเทยฺยเมว ฯ กสฺมา ฯ ยสฺมา ตสฺส ปโยเคน เตหิ น ทิฏฺฐจฺจํ ฯ โย ปน
 ตถารูปํ ภณฺท์ ทิสฺวา ยถาจาเน จิตฺเตว อปฺปฏิจฺฉาเทตฺตวา เถยฺยจิตฺโต ปาเทน
 อกฺกมิตฺวา กทฺทเม วา วาลิกาย วา ปเวเสติ ตสฺส ปเวสิตมตฺเตเยว
 ปาราชิกํ ฯ
